

سازمان حسابرسی
مدیریت تدوین استانداردها

مدل کسب و کار Business Model

تهیه کننده: دکتر حلیمه رحمانی - مدیر تدوین استانداردها در سازمان حسابرسی

سازمان حسابرسی

مدیریت تدوین استانداردها

یکی از مفاهیم اصلی که در گزارشگری های جدید (شامل گزارشگری پایداری و گزارشگری یکپارچه) بر آن تاکید می شود، مدل کسب و کار واحد تجاری است و تعریف آن به شرح زیر است:

سیستم واحد تجاری برای تبدیل **داده‌ها** به **سیستاندها** و **پیام‌سدهای** آن از طریق **فعالیت‌های تجاری** است که هدف آن تحقق **اهداف راهبردی واحد تجاری و ارزش آفرینی در کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت است.**

تهیه کننده: دکتر حلیمه رحمانی - مدیر تدوین استانداردها در سازمان حسابرسی

سازمان حسابرسی
مدیریت تدوین استانداردها

مدل کسب و کار شامل اجزای زیر است:

1. **داده ها**
2. **فعالیت‌های تجاری**
3. **ستاندها**
4. **پیامدها**

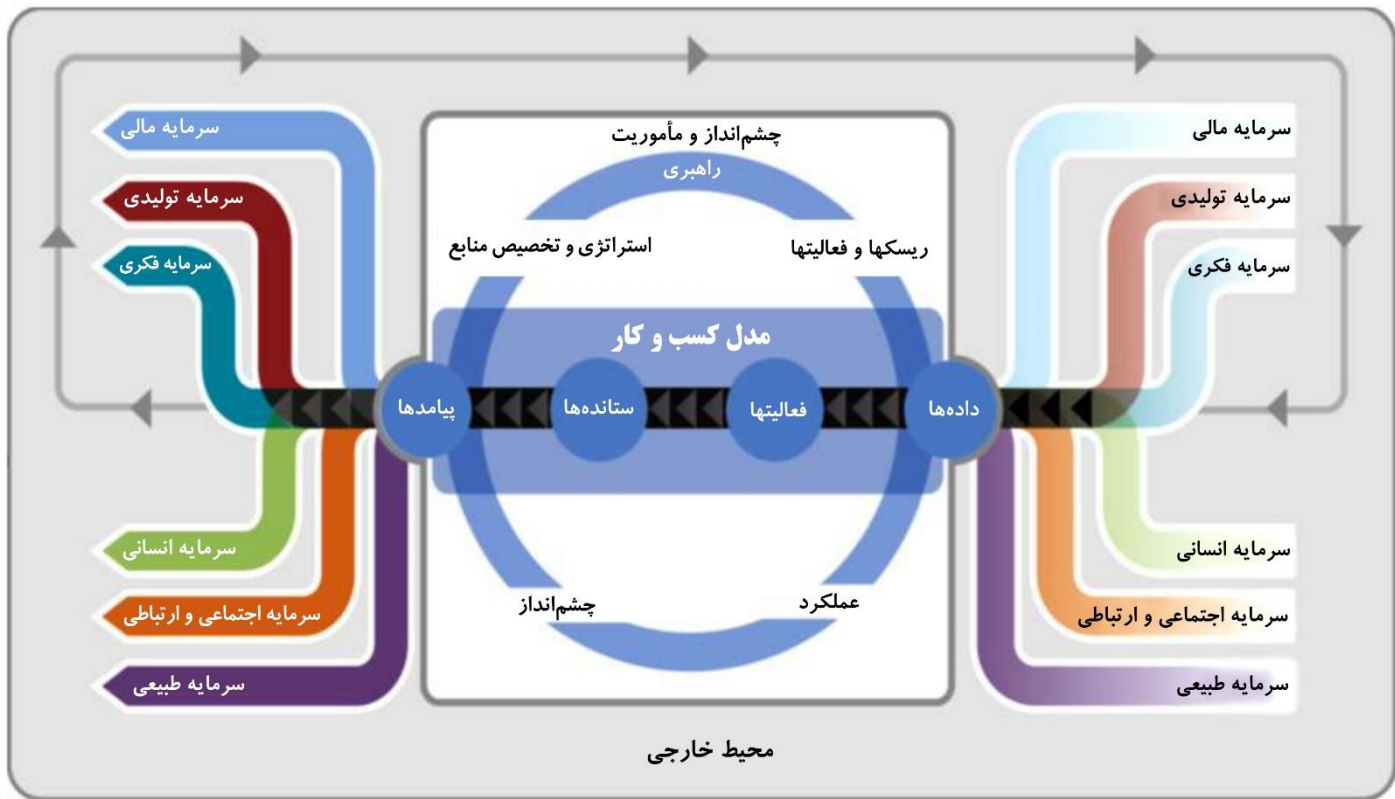
برخی واحدهای تجاری ممکن است بیش از یک مدل کسب و کار داشته باشند، برای مثال زمانی که در بخشهای مختلف بازار فعالیت می کنند.

تهیه کننده: دکتر حلیمه رحمانی - مدیر تدوین استانداردها در سازمان حسابرسی

سازمان حسابرسی
مدیریت تدوین استانداردها

نمودار مدل کسب و کار

خلق ارزش طی زمان

تهیه کننده: دکتر حلیمه رحمانی - مدیر تدوین استانداردها در سازمان حسابرسی

سازمان حسابرسی
مدیریت تدوین استانداردها

طبقه بندی سرمایه ها در مدل کسب و کار

همانطور که ملاحظه می کنید در مدل کسب و کار، سرمایه های واحد تجاری به شش دسته زیر تقسیم می شوند:

- مالی
- تولیدی
- فکری
- انسانی
- اجتماعی و ارتباطی
- طبیعی

در مورد انواع سرمایه ها در فایل های بعدی صحبت خواهد شد.

تهیه کننده: دکتر حلیمه رحمانی - مدیر تدوین استانداردها در سازمان حسابرسی

سازمان حسابرسی

مدیریت تدوین استانداردها

اجزای مدل کسب و کار داده ها

گزارش یکپارچه باید نحوه ارتباط داده های اصلی با انواع سرمایه هایی که واحد تجاری به آنها وابسته است، یا منبعی برای تمایز واحد تجاری هستند را نشان دهد، البته تا میزانی که برای درک مدل کسب و کار با اهمیت هستند.

تهیه کننده: دکتر حلیمه رحمانی - مدیر تدوین استانداردها در سازمان حسابرسی

سازمان حسابرسی
مدیریت تدوین استانداردها

اجزای مدل کسب و کار فعالیت‌های تجاری

- در گزارش یکپارچه فعالیت‌های تجاری اصلی گزارش می‌شود که می‌تواند شامل موارد زیر باشد:
- چگونه واحد تجاری خود را در بازار متمایز می‌سازد (از طریق متمایزسازی محصولات، تقسیم‌بندی بازار، بازاریابی و کانال‌های ارائه محصول)
- میزان وابستگی مدل کسب و کار به تحصیل درآمدها بعد از مرحله اولیه فروش (برای نمونه قراردادهای گارانتی محصول)
- چگونه واحد تجاری نیاز به نوآوری را پاسخ می‌دهد
- چگونه مدل کسب و کار به گونه‌ای طراحی می‌شود که با تغییرات انطباق‌پذیری داشته باشد

تهیه کننده: دکتر حلیمه رحمانی - مدیر تدوین استانداردها در سازمان حسابرسی

سازمان حسابرسی

مدیریت تدوین استانداردها

اجزای مدل کسب و کار

ستاندها

محصولات و خدمات اصلی واحد تجاری باید مشخص شده باشد.

ستاندها ممکن است شامل محصولات فرعی و ضایعات (شامل انتشار گازهای آلاینده) باشد. این ستاندها باید در مدل کسب و کار بر حسب اهمیت آنها مورد بحث قرار گیرد.

تهیه کننده: دکتر حلیمه رحمانی - مدیر تدوین استانداردها در سازمان حسابرسی

سازمان حسابرسی

مدیریت تدوین استانداردها

اجزای مدل کسب و کار

پیامدها

پیامدهای کلیدی می تواند شامل موارد زیر باشد:

○ پیامدهای داخلی و بیرونی. پیامدهای داخلی مانند روحیه کارکنان، خوش نامی سازمان، و درآمدها و جریان های نقدی آن. پیامدهای خارجی مانند رضایت مشتریان، پرداخت مالیات، ماندگاری برند، و تأثیرات اجتماعی و زیست محیطی.

○ پیامدهای مثبت و منفی. پیامدهای مثبت شامل آنهایی که موجب افزایش در سرمایه و خلق ارزش می-شوند و پیامدهای منفی شامل مواردی که موجب کاهش در سرمایه و ارزش می-شوند.

تشخیص و توصیف پیامدها، بخصوص پیامدهای خارجی، نیازمند این است که واحد تجاری سرمایه هایی فراتر از سرمایه های تحت مالکیت یا تحت کنترل خود را مورد بررسی قرار دهد. برای مثال، واحد تجاری باید آثار خود بر سرمایه هایی که منجر به افزایش یا کاهش سرمایه ها در زنجیره ارزش می شود، برای نمونه، آلاینده های گرمایی که از محصولات واحد تجاری ایجاد می شود و رویه های پرداخت حق الزحمه تامین کنندگان اصلی، را افشا کند.

تهیه کننده: دکتر حلیمه رحمانی - مدیر تدوین استانداردها در سازمان حسابرسی